

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/213/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220200605
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1220200605.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: K. I., nar. XX.XX.XXXX a Y. I., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 814 14 Bratislava, dieťa rodičov: matka - Q. S. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX, XXX XX O., a otec - Y. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. 3, XXX XX O., zastúpený Mgr. Martinom Paškalom, advokátom so sídlom Záhradnícka 27, 811 07 Bratislava, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti a úpravu styku otca s maloletými deťmi, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 15.03.2022, č.k. 12P/127/2019-159, takto

rozhodol:

I. Odvolanie proti výroku I. sa o d m i e t a .

II. Výrok II. v časti určenia výšky zročného výživného na maloletú K. I., nar. XX.XX.XXXX, za obdobie od 07.02.2020 do 31.03.2022 v sume 1.308,70 eura sa p o t v r d z u j e, v časti určenia lehoty na plnenie sa m e n í tak, že zročné výživné sa otcovi p o v o ľ u j e splácať v splátkach po 72,70 eura mesačne, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok, keď omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

III. Výrok III. v časti určenia výšky zročného výživného na maloletého Y. I., nar. XX.XX.XXXX, za obdobie od 07.02.2020 do 31.03.2022 v sume 1.430 eur sa p o t v r d z u j e, v časti určenia lehoty na plnenie sa m e n í tak, že zročné výživné sa otcovi p o v o ľ u j e splácať v splátkach po 79,50 eura mesačne, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok, keď omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava II, rozsudkom, zo dňa 15.03.2022, č.k. 12P/127/2019-159, vo výrokoch: I. schválil rodičovskú dohodu o zvýšení vyživovacej povinnosti otca k maloletej K. I., nar. XX.XX.XXXX, z 100 eur mesačne na 170 eur mesačne, ktorú sa otec zaviazal platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky od 07.02.2020, o zvýšení vyživovacej povinnosti otca k maloletému Y. I., nar. XX.XX.XXXX, z 100 eur mesačne na 170 eur mesačne, ktorú sa otec zaviazal platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky od 07.02.2020, II. určil, že zročné výživné na maloletú K. I., nar. XX.XX.XXXX, za obdobie od 07.02.2020 do 31.03.2022 v sume 1.308,70 eura je otec povinný uhradiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, III. určil, že zročné výživné na maloletého Y. I., nar. XX.XX.XXXX, za obdobie od 07.02.2020 do 31.03.2022 v sume 1.430 eur je otec povinný uhradiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, IV. schválil rodičovskú dohodu v časti úpravy styku

otca s maloletou K. I., nar. XX.XX.XXXX, každý nepárny kalendárny týždeň od piatka 17.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 08.00 hod., počas školských prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky: jarných - každý nepárny kalendárny rok od posledného dňa školského vyučovania pred prázdninami 17.00 hod. do 08.00 hod. prvého dňa školského vyučovania nasledujúceho po prázdninách, veľkonočných - každý nepárny kalendárny rok od posledného dňa školského vyučovania pred prázdninami od 17.00 hod. do Veľkonočnej nedele do 10.00 hod. a každý páry kalendárny rok od Veľkonočnej nedele od 10.00 hod. do prvého dňa nasledujúceho po školských prázdninách do 08.00 hod., letných - každý kalendárny rok od 16.07. od 10.00 hod. do 31.07. do 19.00 hod. a od 16.08. od 10.00 hod. do 31.08. do 19.00 hod., jesenných - každý páry kalendárny rok od posledného dňa školského vyučovania pred prázdninami od 17.00 hod. do 08.00 hod. prvého dňa školského vyučovania nasledujúceho po prázdninách, zimných - každý nepárny kalendárny rok od 24.12. od 12.00 hod. do 30.12. 19.00 hod. a každý páry kalendárny rok od 30.12. od 19.00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka 19.00 hod. Miestom odovzdania a prevzatia maloletej je školské zariadenie, ktoré maloletá navštevuje, v prípade jej neprítomnosti v školskom zariadení miesto bydliska matky, V. vo zvyšnej časti konanie o návrhu matky zastavil, VI. zrušil neodkladné opatrenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 08.01.2021, č.k. 11P/106/2020-21, o úprave styku otca s maloletým, VII. zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 19.04.2017, č.k. 28P/44/2017-38, v časti o výške výživného a styku otca s maloletou K. I., VIII. o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 24 ods. 3, 4, 5, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine, § 29 ods. 1, 2, 3, § 121, § 363 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP), a skutkovo tým, že po vykonaní dokazovania dospel k záveru o dôvodnosti matkinho návrhu. Skonštatoval, že naposledy bol výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom upravený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 19.04.2017, č.k. 28P/44/2017-38. V časti zvýšenia bežného výživného na maloleté deti (výrok I. rozsudku), ako aj v časti úpravy styku otca s maloletou K.u (výrok IV. rozsudku) schválil dohodu rodičov, k uzavretiu ktorej pristúpili obaja rodičia počas konania a ktorú kolízny opatrovník odporučil schváliť, po ustálení, že dohoda rodičov je v súlade s potrebami a záujmami maloletých detí. Pri schvaľovaní dohody rodičov o výške výživného, zohľadnil preukázanú zmenu pomerov, ktorá nastala od posledného rozhodnutia súdu o výživnom. Prihliadol predovšetkým na dokazovaním ustálené zvýšené výdavky maloletých detí vynakladané matkou na ich odôvodnené potreby, a na výkon osobnej starostlivosti matky o maloleté deti v prevažnej miere (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Základné priemerné mesačné výdavky na každé z detí, ktoré sú obe na druhom stupni ZŠ, ustálil vo výške 310 eur (ako pomerná časť výdavku na bývanie 78,70 eur, stravu 150 eur, dopravu 15 eur, hygienu/drogériu 10 eur, ZRPŠ a školské potreby 5 eur, školské výlety 2,50 eur, zubár 3,30 eur, lieky 3,30 eur, letné tábory cca 12,50 eur (150 eur ročne), oblečenie a obuv cca 30 eur mesačne a osobitné náklady na krúžkovú činnosť detí, ako aj náklady na mimoriadne výdavky (napr. doučovanie), ako aj na ďalšie bežne predpokladané výdavky (športové a kultúrne potreby, vreckové a pod.). Zohľadnil zárobkové a majetkové pomery rodičov, ich možnosti a schopnosti, okolnosť, že ani jeden z nich nie je vlastníkom nehnuteľnosti. Na strane otca, ktorý na kúpu motorového vozidla čerpal v roku 2018 úver v sume 17.000 eur, so splátkou viac než 200 eur mesačne, zhodnotil v zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine, podľa ktorého má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Uviedol, že výšku zročného výživného ustálenú na pojednávaní dňa 15.03.2022 ani jeden z rodičov nesporeval, keď matka súhlasila so zahrnutím platieb otca na úhradu školskej jedálne a keramikého krúžku maloletej K. na jeseň roka 2021, spolu v sume 121,30 eur. Konštatujúc, že medzi rodičmi nedošlo k dohode ohľadom lehoty na plnenie zročného výživného (za obdobie od podania návrhu dňa 07.02.2020 do rozhodnutia súdu), keď matka bola ochotná súhlasiť s plnením zročného výživného na každé z detí v splátkach, spolu s bežným výživným tak, aby bolo splatené do dvoch rokov, s čím nesúhlasil otec, súd prvej inštancie rozhodol o výške a splatnosti výživného autoritatívne výrokom II. a III. rozsudku. Zročné výživné na maloletú K. za obdobie od 07.02.2020 do 31.03.2022 vyčíslil ako rozdiel medzi zvýšeným a naposledy určeným výživným (rozdiel 70 eur), v celkovej výške 1.308,70 eura. Výpočet: 133,57 eur za 22 dní mesiaca február 2020 + 170 eur x 25 mes. = 4.383,57 eura, mínus úhrady 1.078,57 eura v roku 2020, 1.621,30 eura v roku 2021 a 375 eur v roku 2022, t.j. spolu 3.074,87 eura. Zročné výživné na maloletého Romana za obdobie od 07.02.2020 do 31.03.2022 vyčíslil ako rozdiel medzi zvýšeným a naposledy určeným výživným (rozdiel 70 eur), v celkovej výške 1.430 eur. Výpočet: 133,57 eura za 22 dní mesiaca február 2020 + 170 eur x 25 mes. = 4.383,57 eura, mínus 1.078,57 eura v roku 2020, 1.500 eur v roku 2021 a 375 eur v roku 2022, t.j. spolu 2.953,57 eura. S poukazom na späťvzatie

návrhu matky v časti návrhu na úpravu styku otca s maloletým Y. konanie v tejto časti podľa § 29 CMP zastavil (výrok V. rozsudku). Neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Bratislava II č.k. 11P/169/2020-21, zo dňa 08.01.2021, zrušil podľa § 363 CMP, nakoľko meritórnym rozhodnutím vo veci samej odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu v časti výrokov I., II., III. podal v zákonnej lehote podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, odvolanie otec, navrhujúc odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že v časti bežného výživného neprejavil vôľu platiť na každé dieťa 170 eur mesačne ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 15.03.2022, keď súhlasil so sumou 160 eur mesačne s tým, že bude hrať tábory a polovicu krúžkov, čo matka neakceptovala. Z takto prejavenej vôle rodičov teda nevyplýva dohoda rodičov, ale ide o arbitrárne rozhodnutie súdu. Namietal podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, že súd pri výpočte zročného výživného za obdobie od 07.02.2020 do 31.03.2022 nevzal do úvahy jeho mesačné plnenia v prospech detí, 17 eur na paušály mobilných telefónov, na voľnočasové aktivity 10 eur a na oblečenie 8 eur na každé z nich. Súd prvej inštancie neodôvodnil, prečo uvedené plnenia do zročného výživného nezapočítal. Mal za to, že boli platené ako výživné na maloleté deti. Namietal, že povinnosť zaplatiť zročné výživné na obidve deti naraz, mu súd uložil napriek tomu, že po celý čas tvrdil, že to nie je v jeho možnostiach, pri jeho čistom mesačnom príjme 708 eur a splátke úveru 200 eur mesačne. Ak by zročné výživné musel vyplatiť naraz do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, musel by jednorazovo vynaložiť popri zvýšenom bežnom výživnom (2 x 70 eur = 340 eur) aj sumu 2.738,70 eura, čo je absolútne mimo jeho možností. Takéto nepriaznivé dopady rozsudku by ho mohli priviesť do neriešiteľnej životnej situácie a to napriek tomu, že doposiaľ súdom určené výživné platil a plnil aj pravidelne nad jeho rámec.

4. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi podľa § 65 a § 66, zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa 378 ods. 1, § 385 ods. 1, § 219 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie otca proti výrokom II., III. je dôvodné čiastočne, proti výroku I. je odvolanie otca potrebné ako neprípustné odmietnuť.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

7. Podľa § 15 CMP, ak zápisnica obsahuje dohodu subjektov právneho vzťahu, podpisujú ju aj subjekty, ktoré dohodu uzavreli.

8. Podľa § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

9. Odvolací súd skôr ako pristúpil k vecnému preskúmaniu odvolania a ním napadnutého rozhodnutia, zisťoval, či odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že odvolanie niektorého z rodičov, proti rozsudku súdu ktorým bola schválená dohoda rodičov, nie je prípustné. Z obsahu spisu a zápisnice súdu prvej inštancie z pojednávania zo dňa 15.03.2022 vyplýva, že rodičia o výške zvýšeného na maloleté deti, uzavreli pred súdom prvej inštancie dohodu rodičov. Uzavretie dohody rodičia potvrdili svojim podpisom do zápisnice súdu (§ 15 CMP). Preto na argumentáciu otca, že nesúhlasil s ustálenou výškou zvýšeného výživného zo sumy 100 eur mesačne na 170 eur mesačne u oboch maloletých detí, ale iba so sumou 160 eur mesačne, nebolo možné prihliadať. Otec v zápisnici súdu svojim podpisom potvrdil dohodu rodičov, s konkrétnym obsahom, čo nemožno spochybniť. Vychádzajúc z koncepcie § 386 CSP vzťahujúcom sa na prípady, kedy odvolací súd musí odvolanie odmietnuť, považoval napadnutý výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie o uzavretí dohody rodičov, za také rozhodnutie, proti ktorému procesný predpis odvolanie neprípúšťa.

10. Na základe uvedeného odvolací súd odvolanie otca proti výroku I., ktorým súd prvej inštancie schválil dohodu rodičov podľa § 2 ods. 1 CMP, § 386 písm. c) CSP odmietol ako neprípustné.

11. Pokiaľ ide o otcom napadnuté výroky II. a III. v časti, ktorá sa týka ustálenia výšky zročného výživného na maloleté deti, súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia otázky celkovej výšky zročného výživného za posudzované obdobie od 07.02.2020 do 31.03.2022, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je postačujúce, splňajúce podmienky § 220 ods. 2 CSP. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutkové tvrdenia alebo dôkazy, ktoré by súd prvej inštancie nevzal do úvahy a ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre ustálenie výšky zročného výživného, a v prípade maloletej K. započítal platby otca na úhradu školskej jedálne a keramického krúžku maloletej K. na jeseň roka 2021 spolu v sume 121,30 eur, v prípade maloletého Y. nezistil žiadne relevantné plnenia poskytnuté otcom v posudzovanom období, nad rámec výživného, ktoré by boli dôvodné na započítanie do celkovej sumy zročného výživného. Pokiaľ otec namieta nezapočítanie platenia paušálu mobilných telefónov maloletých detí po 17 eur mesačne, odvolací súd udáva, že jednak tieto výdavky otec neoznačil ako jeho výdavky na započítanie a tieto nemožno považovať za plnenia, ktoré boli platené ako výživné na maloleté deti. Napokon náklady maloletých detí na mobilné telefóny, ktoré deťom zabezpečuje otec, boli zohľadnené pri ustálení celkových nákladov maloletých detí zabezpečovaných matkou (viď ods. 2), od ktorých bola odvodená výška zvýšeného výživného. Pokiaľ ide o náklady otca, ako sú ním uvedené 8 eur mesačne na ošatenie, či 10 eur mesačne na voľnočasové aktivity, tieto prirodzene súvisia so zabezpečením potrieb detí v čase výkonu jeho osobnej starostlivosti, pričom je z obsahu spisu zrejmé, že v posudzovanom období prebiehal iba styk otca s maloletou K..

12. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

13. Odvolací súd poukazuje na § 232 ods. 3 CSP, ktorý určuje lehotu na plnenie 3 dni, pričom poskytnutie dlhšej lehoty na plnenie je skôr výnimočným riešením. Každé súdne rozhodnutie ukladajúce povinnosť platiť výživné je predbežne vykonateľné zo zákona podľa § 44 CMP, rozhodnutie o tom, že súd určí dlhšiu lehotu, alebo určí, že sa peňažné plnenie môže vykonať v splátkach, je formulované len ako výnimka. Právo na povolenie plnenia dlžného výživného na maloleté dieťa v splátkach, nie je možné uplatňovať automaticky, použitie takéhoto výnimočného riešenia by malo byť v rozsudku presvedčivo odôvodnené dôležitými okolnosťami najmä na strane povinného, ktorý sa napr. bez vlastného zavinenia nečakane ocitol v nepriaznivej finančnej situácii. Pokiaľ súd využije možnosť povoliť plnenie zročného výživného v splátkach, musí zároveň presne určiť ich výšku a podmienky splatnosti. Výška splátok by mala byť rozpočítaná tak, aby dlžné výživné bolo uhradené čo najskôr, vzhľadom na spotrebný charakter výživného.

14. V danom prípade, v ktorom odvolaním otca bol napadnutý výrok II. a III. rozsudku týkajúci sa určenia lehoty na plnenie zročného výživného, odvolací súd po preskúmaní prejednávanej veci, zohľadňujúc odvolacie dôvody otca v tejto časti, na rozdiel od súdu prvej inštancie, dospel k záveru, že určenie splátok pre zaplatenie zročného výživného je dôvodné. Zo súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania vyplývajú dostatočne relevantné dôvody na povolenie otcovi zročné výživné zaplatiť v splátkach, zohľadňujúc pritom spotrebný charakter výživného. V danom prípade odvolací súd zohľadnil majetkové pomery otca (ktorý je okrem vlastníctva motorového vozidla v zásade nemajetný, nemá úspory), výšku jeho príjmu (z potvrdenia o priemernom čistom mesačnom príjme vyplýva výška 708 eur, so zohľadnením aj platieb navyše k dokladovanému príjmu od zamestnávateľa 100 - 300 eur mesačne), jeho osobné nevyhnutné náklady, počet vyživovacích povinností a výšku rodičmi dohodnutého zvýšeného výživného, ako aj okolnosť, že otec si doposiaľ svoju vyživovaciu povinnosť riadne plní, a o maloleté deti prejavuje záujem. Odvolací súd preto s poukazom na výšku zročného výživného na každé z detí a jeho spotrebný charakter, toto povolil otcovi zaplatiť v splátkach, tak, aby bolo zaplatené v lehote najneskôr do 18 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Určené splátky výživného nie sú v danom prípade v rozpore so záujmom maloletých detí, keď zabezpečenie ich bežnej výživy a potrieb, povolením splátok na zaplatenie zročného výživného nebude ohrozené.

15. Odvolací súd výroky II. a III. v časti ustálenia sumy zročného výživného potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, v časti určenia lehoty na plnenie, zmenil podľa § 388 CSP.

16. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

17. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).